

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	10Sžso/75/2015
Identifikačné číslo spisu:	2014200609
Dátum vydania rozhodnutia:	09.03.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Zuzana Ďurišová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:2014200609.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne: U. U. Y., narodená dňa XX.XX.XXXX, H., Poľsko, proti žalovanej: Sociálna poisťovňa - ústredie, Ul. 29. augusta 8, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalobkyne č. 24553-2/2014-BA zo dňa 17.03.2014, na odvolanie žalobkyne proti uzneseniu Krajského súdu v Trnave č. k. 14S/148/2014-82 zo dňa 08.09.2015, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Trnave č. k. 14S/148/2014-82 zo dňa 8. septembra 2015 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a ďalšie konanie.

Odôvodnenie

Krajský súd v Trnave napadnutým uznesením podľa § 250d ods. 3 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (ďalej len „O.s.p.“) zastavil konanie, v ktorom sa žalobkyňa domáhala preskúmania rozhodnutia žalovanej č. 24553-2/2014-BA zo dňa 17.03.2014.

V dôvodoch rozhodnutia prvostupňový súd uviedol, že zistil procesnú vadu na strane žalobkyne, ktorá bránila vecnému prejednaniu žaloby. Zo spisového materiálu mal za preukázané, že prvostupňové rozhodnutie žalovanej bolo doručené žalobkyni rovnako ako aj jej zamestnávateľovi s tým, že proti tomuto rozhodnutiu podal odvolanie len zamestnávateľ žalobkyne a žalobkyňa odvolanie nepodala. Tá podala žalobu až proti druhostupňovému rozhodnutiu žalovanej.

Súd prvého stupňa preto skonštatoval, že žalobkyňa nevyužila procesný postup, ktorý je upravený v druhej hlave piatej časti O.s.p., ktorý upravuje rozhodovanie o žalobách proti rozhodnutiam a postupom správnych orgánov.

S poukazom na ustanovenie § 247 ods. 1 a 2 O.s.p., § 250b ods. 1 O.s.p. a § 250d ods. 3 O.s.p. uviedol, že nedodržanie postupu, vyplývajúceho z § 247 ods. 2 v spojení s § 250 ods. 4 a § 250b ods. 1, predstavuje takú prekážku, pri existencii ktorej nie je možné rozhodnúť vo veci samej, ale konanie sa musí zastaviť.

Žalobkyňa v zákonom stanovenej lehote napadla rozhodnutie krajského súdu odvolaním z dôvodov

uvedených v § 205 ods. 2 písm. a/, d/ a f/ O.s.p. teda, že v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 písm. f/ O.s.p., súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, pričom po právnom a vecnom rozbere napadnutého rozhodnutia žalobkyňa odôvodnila odvolanie nasledovne.

Prvostupňový orgán rozhodnutím č. 44800-1/2013-CA zo dňa 12.09.2013 rozhodol, že žalobkyni nevzniklo povinné nemocenské poistenie, povinné dôchodkové poistenie a povinné poistenie v nezamestnanosti ako zamestnancovi REPRUF, s.r.o. od 01.08.2012 podľa slovenskej legislatívy. Prvostupňové rozhodnutie bolo žalobkyni doručené dňa 26.09.2013. Uviedla, že voči prvostupňovému rozhodnutiu podala v súlade s poučením v zákonom stanovenej lehote dňa 22.10.2013 odvolanie, čoho dôkazom je potvrdenie doručenej zásielky z poľskej pošty Klodzko č. RR 624807742.

Mala za to, že tak bez pochyb splnila procesnú podmienku podľa § 247 ods. 2 O.s.p., nakoľko podala žalobu proti právoplatnému rozhodnutiu žalovanej, ktoré po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov nadobudlo právoplatnosť. V nadväznosti na uvedené mala žalobkyňa za to, že Krajský súd v Trnave pred vydaním uznesenia napriek objektívne preukázateľným skutočnostiam nesprávne zistil skutkový stav tým, že prijal záver, že žalobkyňa ako zamestnanec odvolanie voči prvostupňovému rozhodnutiu nepodala. Týmto postupom Krajského súdu v Trnave, t. j. vydaním uznesenia o zastavení konania, bola zároveň žalobkyni odňatá možnosť konať pred súdom, a to aj napriek tomu, že využila procesný postup, ktorý je upravený v druhej hlave piatej časti O.s.p. a žalobu podala proti rozhodnutiu žalovanej po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov.

Aj napriek neúplnému poučeniu žalobkyne o podaní opravného prostriedku, resp. o existencii možnosti preskúmania rozhodnutia súdom vôbec, žalobkyňa, nakoľko sa cítila vydaním rozhodnutia ukrátená na svojich právach, podala dňa 21.05.2014 žalobu o preskúmanie rozhodnutia a postupu žalovanej. Žalobkyňa aj napriek jazykovej bariére dodržala postup uvedený v druhej hlave piatej časti O.s.p.. V zmysle § 250 b O.s.p. podala žalobu o preskúmanie rozhodnutia v zákonom stanovenej lehote do dvoch mesiacov (t. j. 21.05.2015) od doručenia rozhodnutia žalovanej v druhom stupni (t. j. 26.03.2014).

V nadväznosti na vyššie uvedené mala žalobkyňa za to, že splnila všetky procesné podmienky na podanie žaloby o preskúmanie rozhodnutia žalovanej a uznesenie považovala za vydané v rozpore s právnymi predpismi.

Na základe vyššie uvedeného navrhla, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací, uznesenie krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Žalobkyňa sa k podanému odvolaniu v stanovenej lehote nevyjadrila.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.), prejednal vec bez nariadenia pojednávania (§ 250ja ods. 2 O.s.p.) a jednomyseľne dospel k záveru, že odvolaniu žalobkyne treba priznať úspech.

Podľa § 244 ods. 1 O.s.p. v správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy.

Podľa § 247 ods. 1 O.s.p. podľa ustanovení tejto hlavy sa postupuje v prípadoch, v ktorých fyzická alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu, a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postupu.

Podľa § 247 ods. 2 O.s.p. pri rozhodnutí správneho orgánu vydaného v správnom konaní je predpokladom postupu podľa tejto hlavy, aby išlo o rozhodnutie, ktoré po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov, ktoré sa preň pripúšťajú, nadobudlo právoplatnosť.

Úlohou odvolacieho súdu bolo v intenciách dôvodov podaných v odvolaní posúdiť uznesenie

prvostupňového súdu a zákonnosť rozhodnutia žalovanej, ktorá zamietla odvolanie zamestnávateľa žalobkyne a potvrdila prvostupňové rozhodnutie.

V danej veci má odvolací súd z administratívneho spisu za preukázané, že Sociálna poisťovňa, pobočka Čadca (prvostupňový správny orgán) rozhodnutím č.: 44800-1/2013-CA zo dňa 12.09.2013 rozhodla na základe vykonanej kontroly zameranej na preverenie reálneho výkonu činnosti zamestnancov na území Slovenskej republiky, že žalobkyni nevzniklo povinné nemocenské poistenie, povinné dôchodkové poistenie a povinné poistenie v nezamestnanosti ako zamestnancovi spoločnosti REPRUF, s.r.o., od 01.08.2012 podľa slovenskej legislatívy. Zamestnávateľ žalobkyne rozhodnutie napadol odvolaním zo dňa 15.10.2013, ktorým žiadal zrušenie prvostupňového správneho rozhodnutia. Žalovaná preskúmaným rozhodnutím zamietla odvolanie zamestnávateľa žalobkyne a potvrdila rozhodnutie správneho orgánu prvého stupňa. Následne sa žalobkyňa žalobou zo dňa 21.05.2014 domáhala na krajskom súde zrušenia rozhodnutia správneho orgánu prvého a druhého stupňa. Súd prvého stupňa konanie zastavil dôvodiac, že žalobkyňa podala žalobu až proti druhostupňovému rozhodnutiu, teda nevyužila procesný postup upravený v druhej hlave O.s.p., pričom jeho nedodržanie predstavuje prekážku, pri ktorej nie je možné vo veci samej rozhodnúť, teda konanie sa musí zastaviť.

Odvolací súd na tomto mieste dáva do pozornosti znenie ustanovenia § 247 ods. 2 O.s.p., podľa ktorého pri rozhodnutí správneho orgánu vydaného v správnom konaní je predpokladom postupu podľa tejto hlavy, aby išlo o rozhodnutie, ktoré po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov, ktoré sa preň pripúšťajú, nadobudlo právoplatnosť.

Z uvedeného vyplýva, že jedným z predpokladov postupu súdu podľa druhej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku je, aby rozhodnutie správneho orgánu, ktoré je predmetom preskúmajacej činnosti súdu, po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov, ktoré preň pripúšťa zákon, nadobudlo právoplatnosť. Musí teda ísť o rozhodnutie, ktoré nadobudlo právoplatnosť až po povinnom využití riadneho opravného prostriedku. Z dikcie zákona však nevyplýva, že na splnenie procesnej podmienky vyčerpania riadnych opravných prostriedkov sa vyžaduje, aby tento opravný prostriedok využil priamo žalobca. Je preto postačujúce, aby odvolací správny orgán vo veci rozhodol nehladiac na to, kto podal opravný prostriedok v správnom konaní. Uvedený záver, ktorý má oporu v ustálenej judikatúre, možno vyvodiť aj zo skutočnosti, že v opačnom prípade by sa pri úspechu odvolania v správnom konaní ten, kto bol úspešný v správnom konaní prvého stupňa nemohol domáhať na súde práva na súdnu ochranu. V prejednávanej veci žalobkyňa navyše v odvolaní voči uzneseniu súdu prvého stupňa uviedla, že podala odvolanie voči prvostupňovému správnomu rozhodnutiu a na preukázanie tvrdeného priložila potvrdenie o odoslaní zásielky.

S prihliadnutím na uvedené dospel odvolací súd k záveru, že v prejednávanom prípade krajský súd svojím postupom odňal žalobkyni možnosť konať pred súdom. Pod odňatím možnosti konať pred súdom treba rozumieť taký závadný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia jeho procesných práv, priznaných mu v súdnom konaní za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. Ide o také pochybenie krajského súdu, ktoré je dôvodom na zrušenie napadnutého uznesenia.

Z uvedených dôvodov odvolací súd napadnuté rozhodnutie súdu prvého stupňa podľa § 246c ods. 1 O.s.p. v spojení s § 221 ods. 1 písm. f) O.s.p. zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie v zmysle § 246c ods. 1 v spojení s § 221 ods. 2 O.s.p.

V ďalšom konaní krajský súd prejedná vec znova v medziach podaného odvolania, dôsledne sa vysporiada so všetkými námietkami žalobkyne, znovu vo veci rozhodne v súlade s ustanoveniami druhej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku a svoje rozhodnutie riadne a presvedčivo odôvodní.

V novom rozhodnutí rozhodne prvostupňový súd aj o náhrade trov odvolacieho konania (§ 224 ods. 3 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu n i e j e prípustný opravný prostriedok.